

2025. évi menekültügyi jelentés

Vezetői összefoglaló

© Az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége (EUAA), 2025

Sem az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége (EUAA), sem az EUAA nevében eljáró személyek nem tartoznak felelősséggel a jelen kiadványban foglalt információk esetleges felhasználásáért.

Borítókép: EUAA, a kofinouí befogadó állomás Cipruson

Luxembourg: Az Európai Unió Kiadóhivatala, 2025

PDF ISBN 978-92-9410-764-0 doi: 10.2847/2851466 BZ-01-25-030-HU-N ISSN 2600-3023

A többszörözés a forrás feltüntetésével engedélyezett. Az EUAA szerzői joga alá nem tartozó fényképek vagy egyéb anyagok felhasználásához vagy sokszorosításához közvetlenül a szerzői jog tulajdonosától kell engedélyt kérni.

2025. évi menekültügyi jelentés

Éves jelentés az Európai Unió menekültügyi
helyzetéről

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

2025. június

Előszó

A migrációs és menekültügyi paktum elfogadása mérföldkő volt a közös európai menekültügyi rendszer (KEMR) fejlődésében, és egy új korszakba való átmenetet jelzett. A paktum jogi és operatív eszközei olyan eszköztárral ruházták fel Európát, amely a növekvő bizonytalanságok, a változó migrációs mintázatok és a kiszámíthatatlan külpolitikai változások környezetében rugalmasan kezeli a védelmi igényeket. Az európai országok értékközösségként újra és újra bebizonyították elkötelezettségüket az együttműködés, az eszközök egyesítése, az erőfeszítések integrálása és olyan megoldások kidolgozása iránt, amelyek biztosítják a védelemhez való hozzáférést a rászorulóknak számára.

Az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége (EUA) kulcsszerepet játszott annak elősegítésében, hogy az EU+ országok megalapozzák és optimalizálják a védelmi válaszleépéseket. Ennek érdekében 2024-ben jelentős előrelépések történtek. Az Ügynökségnek a paktummal kapcsolatos programja például testre szabott képzéssel, helyzetismerettel, jó minőségű eszközökkel és a gyakorlatokról készített útmutatóval segítette a tagállamokat a paktum gyakorlati végrehajtására való felkészülésben. Képzési kiválósági központként betöltött szerepét tovább erősítve az EUA-t a máltai hatóságok hivatalosan felsőoktatási szolgáltatóként ismerték el. E mechanizmuson keresztül az Ügynökség kapacitást épít a tagállamokban, hogy hatékony és összehangolt menekültügyi és befogadási rendszereket működtessenek.

Az Ügynökség első ízben elfogadott alapjogi stratégiája bizonyítja elkötelezettségünket annak biztosítása mellett, hogy a nemzetközi védelmet kérelmezők jogait tevékenységünk során teljes mértékben tiszteletben tartjuk. Hasonlóképpen, az EUA nyomonkövetési mechanizmusának létrehozása a nemzeti rendszerek működésének esetleges hiányosságait hivatott megelőzni vagy azonosítani, ezáltal javítva a KEMR gyakorlati alkalmazását. Az első kísérleti nyomonkövetési gyakorlatok már folyamatban vannak 2025-ben. A nemzeti műveletek további támogatása érdekében az Ügynökség rekordszámú személyzetet küldött 13 tagállamba.

Felismerve, hogy a magas színvonalú, sokféle információforráson alapuló helyzetismeret a megalapozott politikai döntéshozatal sarokköve, az Ügynökség számos elemző kiadványt készít a menekültügyről, köztük ezt a kiemelt kiadványt is. Idén a menekültügyi jelentés megújult, tömörebb formában kerül az olvasó elé, hogy bemutassa a KEMR-rel kapcsolatos éves fejleményeket és az országokra összpontosító áttekintéseket. Ez az új formátum változatlanul megtartotta a menekültügyi jelentés lényegét: egy olyan, mindig kéznél lévő forrás, amely elemző és kiegyensúlyozott betekintést nyújt az európai menekültügybe. Így a jelentés fontos forrásként szolgál majd az Európai Bizottság által készített első éves menekültügyi és migrációs jelentéshez.

Nina Gregori
ügyvezető igazgató
Az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége

Tartalomjegyzék

Előszó.....	4
Tartalomjegyzék.....	5
Bevezetés	6
1. Főbb menekültügyi fejlemények az Európai Unióban 2024-ben.....	7
2. Az eljárásokhoz való hozzáférés	8
3. A menekültügyi eljárások racionalizálására és harmonizálására irányuló kezdeményezések	9
4. A befogadás újragondolása	10
5. A nemzetközi védelem iránti kérelemmel kapcsolatos felelősség	11
6. Harmonizált megközelítés az áttelepítésre és a humanitárius befogadásra vonatkozóan.....	13
7. A nemzetközi védelemre jogosult személyek jogai a befogadás és integráció tekintetében	13
1. keretes írás Ideiglenes védelem a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából menekülő személyek számára.....	15
8. Jogi biztosítékok a gyermekek és a különleges szükségletekkel rendelkező kérelmezők számára.....	16
Záró megjegyzések.....	18

Bevezetés

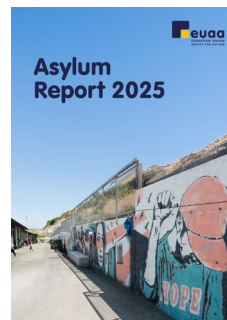
A 2025. évi menekültügyi jelentés vezetői összefoglalója: [Az Európai Unió menekültügyi helyzetéről szóló éves jelentés](#) összefoglalja a nemzetközi védelem területén bekövetkezett legfontosabb fejleményeket, amelyeket a fő jelentés részletesen ismertet. Az összefoglaló **30 nyelven** érhető el, köztük az összes uniós nyelven, valamint albán, arab, macedón, orosz, szerb, török és ukrán nyelven.

A fő jelentésben szereplő információk különböző felhasználóbarát források segítségével szűrhetők:

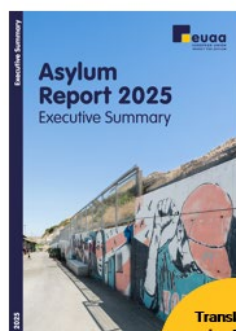
- A [National Asylum Developments Database](#) (nemzeti menekültügyi fejlemények adatbázisa) bemutatja a jelentésben ismertett jogszabályi, intézményi és szakpolitikai fejleményeket. A frissítések ország, téma, év és fejleménytípus szerint kereshetők. Az információk egy országonkénti és tematikus területenkénti táblázatban, PDF-dokumentumban is összefoglalásra és bemutatásra kerülnek.
- A jelentés az [EUAA esetjogi adatbázisa](#) alapján válogatott jogi fejleményeket mutat be. A szövegben található linkek az adatbázisban található konkrét esethez vezetnek az olvasókat.
- A menekültügyi jelentés készítéséhez használt forrásokat a jelentés végén található hivatkozások listája tartalmazza. Ezek a források egy külön részletes oldalon is elérhetők a [Sources on Asylum 2025](#) (2025. évi menekültügyi források) címen, forrástípusok szerint csoportosítva. Az olvasók könnyen meg tudják állapítani, hogy a források európai intézményektől és ügynökségektől, nemzetközi szervezetektől, nemzeti hatóságoktól, civil társadalmi szervezetektől vagy agytrösztöktől, illetve tudományos körökből származnak-e.

Az EUAA tevékenységeivel és a tagállamoknak nyújtott támogatással kapcsolatos friss információkért tekintse meg az infografikákat: <https://euaa.europa.eu/asylum-report-2025/section-10-euaa-support-2024>

Az országonkénti főbb fejleményeket lásd az országos áttekintésekben: <https://euaa.europa.eu/asylum-report-2025/country-overviews>

Additional resources to the Asylum Report 2025

Translations
in all EU
languages
and 7 non-EU
languages

National
Asylum
Developments
2025

1. Főbb menekültügyi fejlemények az Európai Unióban 2024-ben

Négy évvel azután, hogy az Európai Bizottság javaslatot tett az migráció és menekültügy kezelésének átfogó európai keretére, az Európai Parlament 2024. április 10-én, a Tanács pedig 2024. május 14-én elfogadta a [migrációs és menekültügyi paktumot](#). A migrációs és menekültügyi paktum elfogadásával immár a jogi és operatív eszközök korszerű, szilárd és rugalmas struktúrája áll az EU rendelkezésére, hogy kezelje a globális szinten változó védelmi igényeket. A jogalkotási folyamat sikeres lezárását követően a tagállamok megkezdték a paktum rendelkezéseinek alkalmazásához szükséges jogi, adminisztratív és gyakorlati intézkedések bevezetését. E munka irányítására az Európai Bizottság 2024 júliusában kiadta a [migrációs és menekültügyi paktum közös végrehajtási tervét](#) (CIP), amelyben egy előre meghatározott határidőn belül elérendő konkrét mérföldköveket határoz meg.

Az EU+ országok a közös végrehajtási tervben foglalt iránymutatás alapján kidolgozták egyéni nemzeti végrehajtási terveiket. A tagállamok összehangolták erőfeszítéseiket, és összehívták a paktum végrehajtásában előreláthatólag részt vevő valamennyi hatóságot, hogy megtegyék észrevételeiket, kölcsönösen termékeny eszmecserét folytassanak, és cselekvési terveket dolgozzanak ki a további lépésekhez. A regionális közigazgatási szerveket a hatáskörükbe tartozó területeken, például a szociális ügyek, az oktatás és az integráció területén vonták be a folyamatba. A paktum végrehajtására való felkészülés különösen nagy erőforrásigényű folyamat volt a tagállamok számára. Egy ilyen léptékű és összetettségű reform jelentős pénzügyi, adminisztratív és emberi erőforrásokat igényel. Ez sok tagállam kapacitását próbára teszi, különösen úgy, hogy közben a folyamatosan nagyszámú kérelem feldolgozásával fenntartották az üzletmenet folyamatosságát.

A végrehajtási folyamat során az uniós ügynökségek kiemelt szerepet játszottak azzal, hogy megosztották az erőforrásokat és a szakértelmet. Az EUAA a paktummal kapcsolatos programján keresztül számos módon nyújtott támogatást, többek között célzott képzéssel, valamint a paktum gyakorlati végrehajtását támogató útmutató dokumentumok, jó minőségű eszközök, előírások és mutatók kidolgozásával.

A paktum javaslatainak 2020-as bemutatása óta számos szereplő fogalmazta meg azt, hogy egyes rendelkezések különleges figyelmet követelhetnek meg az alapvető jogok teljes körű betartásának biztosítása érdekében. Mindenekelőtt arra hívták fel a figyelmet, hogy az uniós intézményeknek és a tagállamoknak megfelelő forrásokat kell biztosítaniuk ahhoz, hogy rendben garantálni tudják az eljárási biztosítékok hatékony alkalmazását és az alapvető jogok tiszteletben tartását az EU-ban védelmet kereső személyek számára.

A migrációs és menekültügyi paktum elfogadásával és végrehajtásával kapcsolatos fejlemények közepette az európai politikai napirend az EU külső szárazföldi és tengeri határainak hatékony ellenőrzésére irányuló erőfeszítésekre, valamint az emberkereskedelem további kezelését célzó kezdeményezésekre összpontosított. Az Európai Bizottság és a civil társadalmi szervezetek 2024-ben is folytattak konzultációkat, a Migrációügyi és Uniós Belügyi Főigazgatóság pedig számos, civil társadalmi szervezetek által megvalósított projektet finanszírozott.

2024-ben az EU továbbra is megingathatatlan politikai, pénzügyi és humanitárius támogatást nyújtott Ukrajnának, és több millió, lakóhelyét elhagyni kényszerült személyt fogadott be Ukrajnából. Az Európai Unió Tanácsa által az ideiglenes védelem 2026 márciusáig történő meghosszabbításáról hozott 2024. júniusi határozat stabilitást és biztonságot nyújtott az uniós országokban tartózkodó, mintegy 4,4 millió ideiglenes védelemben részesülő személynek. A nemzetközi geopolitikai és diplomáciai környezet egyre bonyolultabbá válása megnehezíti az ukrainai helyzet és az ukránok Európába történő migrációjának előrejelzését.

A migrációs és menekültügyi politika külső dimenzióját illetően az EU továbbra is átfogó partnerségeket alakított ki a származási és tranzitországokkal, ideértve az irreguláris migráció kiváltó okainak kezelésére irányuló erőfeszítéseket; a határigazgatás és az emberkereskedelem elleni küzdelem terén a kapacitások növelését; védelmi megoldások nyújtását a lakóhelyüket elhagyni kényszerült lakosság számára szerte a világban; valamint az irreguláris migráció alternatívájaként biztonságos és legális útvonalak biztosítását Európába.

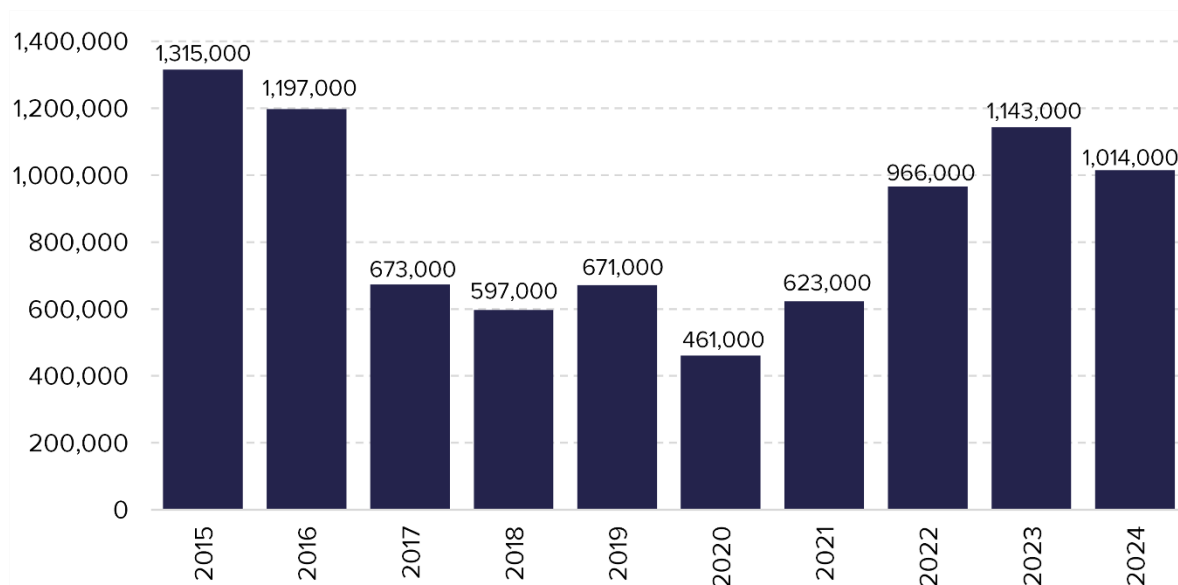
Az uniós jog harmonizált értelmezésének és alkalmazásának biztosítása érdekében az Európai Unió Bírósága (EUB) megközelítőleg 20 ítéletet és végzést hozott, amelyek a KEMR különböző rendelkezéseit értelmezik. További információért olvassa el a 32. sz. tájékoztatót, amely [az Európai Unió Bírósága által 2024-ben a menekültüggyel kapcsolatban kihirdetett ítélezési gyakorlatot](#) ismerteti.

2. Az eljárásokhoz való hozzáférés

2024-ben a nemzetközi védelem iránti kérelmek száma 11%-kal csökkent 2023-hoz képest, és már a második egymást követő évben valamivel több mint 1 millió kérelem érkezett az EU+ országokba (lásd az 1. ábrát).

1. ábra: A menedékjog iránti kérelmek száma az EU+ országokban 2015 és 2024 között

Forrás: EUAA, a korai előrejelző és felkészültségi rendszer (EPS) adatai, 2025. február 3.

Az EU+ országokhoz beérkező összes kérelem csaknem négyötödét mindössze öt országban nyújtották be: Németország (237 000 kérelem), Spanyolország (166 000), Olaszország (159 000), Franciaország (159 000) és Görögország (74 000). Ha a menedékjog iránti kérelmeket a népesség nagyságához viszonyítva vizsgáljuk, Cipruson és Görögországban érkezett a legtöbb kérelem egy főre vetítve. Ez azonban nem tükrözi az EU+ országok által 2024-ben az ideiglenes védelemről kiadott határozatok számát (lásd az 1. keretes írást).

Az EU+ országokban a nemzetközi védelmet kérelmezők 5 leggyakoribb állampolgársága nem változott 2023-hoz képest: szíriaiak (151 000 kérelem), afgánok (87 000), venezuelaiak (74 000), törökök (56 000) és kolumbiaiak (52 000). A venezuelaiak kivételével, akik rekordszámú kérelmet nyújtottak be, a fennmaradó négy állampolgárság esetében kevesebb kérelmet nyújtottak be, mint az előző évben. Míg az 5 leggyakoribb állampolgárságon kívül számos állampolgárság esetében csökkent a kérelmek száma, más állampolgárságok minden eddiginél magasabb értéket értek el, köztük a bangladesiek (43 000 kérelem), a peruiak (27 000), a maliak (17 000), a szenegáliak (14 000), a haitiak (12 000), a Srí Lanka-iak (9800), a kínaiak (7200) és a mauritániaiak (5700). 2024-ben szintén rekordszámú palesztin (12 000 kérelem) nyújtott be kérelmet, és ezzel összefüggésben a hontalan kérelmezők számának növekedése (3600) volt tapasztalható.

A nemzetközi védelmet kérelmezők folyamatos, nagyszámú beáramlása miatt a nemzeti viták és politikák a határok hatékony védelméről szóltak. Az EU+ országok proaktív és reagáló intézkedések kombinációját alkalmazták az illegális migráció megelőzése és kezelése érdekében, ami időnként azzal a kockázattal járt, hogy ez a területre való tényleges belépést is befolyásolta. Ezen intézkedések közé tartozott a területre való belépés korlátozása azáltal, hogy csak meghatározott határátkelőhelyeken engedélyezték a belépést, pufferzónákat hoztak létre a határokon, fokozták a járőrözést, és növelték a határvédelem költségvetését.

Az elmúlt évek tendenciáját folytatva néhány EU+ ország olyan gyakorlatokat vezetett be, amely a lehető legkorábban különbséget tett a védelemre szoruló és a védelemre nem szoruló között, és az utóbbiakat visszaküldési eljárásokba irányította át. Más nemzeti kezdeményezések egy helyszínen vonták össze az illetékes hatóságokat, hogy megkönnyítsék a hatóságok közötti koordinációt és csökkentsék a feldolgozási időt. A nemzeti hatóságok 2024-ben tett erőfeszítései ellenére több országból is kérelmekről számoltak be a menekültügyi eljáráshoz való hozzáférés terén: a kérelmezők esetenként hónapokat vártak arra, hogy időpontot kapjanak kérelmük hivatalos benyújtására.

3. A menekültügyi eljárások racionalizálására és harmonizálására irányuló kezdeményezések

A 2024-es jogalkotási és szakpolitikai viták középpontjában a reziliens és hatékony menekültügyi rendszerek kiépítése állt. Az erőfeszítések az eljárások felgyorsítására és a rendelkezésre álló erőforrások felhasználásának optimalizálására összpontosítottak, többek között az intézményi szerkezetátalakítás, az eljárások digitalizálása, valamint a képzés és a szakmai fejlődés révén. Mindazonáltal időnként kihívásokról számoltak

be a tanácsadás és a konzultáció igénybevételének lehetőségével kapcsolatban az eljárás legelején, különösen a határokon és az őrizet során.

A származási országra vonatkozó naprakész információk felhasználásával az EU+ országok a kérelmezők bizonyos profiljaihoz igazították politikáikat és döntéshozatali gyakorlatukat. Például a szíriai Bassár el-Aszad rezsim 2024 decemberében bekövetkezett bukását és az országban kialakult bizonytalan helyzetet követően az EU+ országok felfüggesztették a szíriai kérelmezők védelmi igényeiről hozott döntéseket. A bíróságok kiemelt szerepet játszottak a biztonságos ország koncepciójával és annak ezt követő alkalmazásával kapcsolatos gyakorlatok kialakításában. Miközben ezek a határozatok a menekültügyi eljárásról szóló (átdolgozott) irányelv rendelkezéseit értelmezték, várhatóan iránymutatásként szolgálnak majd a menekültügyi eljárásról szóló rendelet új követelményeinek végrehajtására vonatkozóan is.

2024-ben az EU+ menekültügyi hatóságai menedékkérel iránti kérelmekkel kapcsolatban 795 000 elsőfokú határozatot hoztak. Ez 2017 óta a legmagasabb szám. A legtöbb határozatot már negyedik éve Németország és Franciaország hozta, amelyek együttesen az EU+ országok összes határozatának csaknem felét adták ki.

Annak ellenére, hogy számos országban megnőtt a meghozott határozatok száma, 2024. december végén 981 000 függőben lévő ügy volt, ami az eddigi legmagasabb számok közé tartozik. Ennek fényében számos hatóság arra összpontosított, hogy a menekültügyi eljárást még gyorsabbá tegye, és arra törekedett, hogy a paktum 2026 júniusában esedékes kötelező alkalmazása előtt a lehetséges mértékig ledolgozza a lemaradást, hogy ne kelljen a régi és az új szabályokat (a kérelem benyújtásának időpontjától függően) hosszú ideig párhuzamosan alkalmazni. A munkaerő-felvétel és a digitalizálás mellett a hatóságok az ügyek feldolgozása során különböző munkateher-kezelési módszereket alkalmaztak hatékonyságuk növelése érdekében. Ezen intézkedések ellenére a menekültügyi eljárások egyes országokban továbbra is elhúzódtak, és a folyamatban lévő ügyek száma tovább nőtt.

A fellebbezési eljárások során is törekedtek a hatékonyság növelésére. A folyamatban lévő fellebbezési ügyek nagyobb száma arra készítette a bíróságokat, hogy további munkatársak felvételére és a feldolgozási kapacitás növelésére fektessenek be. A bírósági eljárások minőségének javítása érdekében több bíróság – gyakran az EUAA támogatásával – folyamatos szakmai továbbképzést biztosított a bírák számára.

4. A befogadás újragondolása

Az elmúlt években számos kihívás és kritikus helyzet alakult ki a befogadással kapcsolatban, ami számos EU+ országban arra ösztönözte a hatóságokat, hogy átfogóan felülvizsgálják befogadási rendszereiket. A befogadási feltételekről szóló 2024. évi átdolgozott irányelv elfogadása további változásokat eredményezett a befogadás irányításában.

A befogadási rendszerekre nehezedő általános nyomás 2024-ben is fennmaradt. Bár néhány országban csökkent a befogadottak száma, a kérelmezők beáramlása továbbra is magas maradt, a kiáramlással kapcsolatban pedig változatlanul voltak problémák, például néhány EU+ országban az általános lakhatási helyzet miatt. Emellett a menedékkérők és az átmeneti védelemben részesülő személyek elhelyezése továbbra is kettős kihívást jelentett.

Az EU+ országok jelentős erőforrásokat fektettek be a befogadó létesítmények javításába, a befogadó hatóságok átszervezésébe, az új befogadási stratégiák kidolgozásába, valamint a humánerőforrás-kapacitás munkaerő-felvételén és képzésén keresztül történő növelésébe. Ennek ellenére a már meglévő hiányosságok közül néhány továbbra is fennállt, mint például a túlzsúfoltság, a lakók és a személyzet biztonsági kockázatai, kevesebb kapacitás a fizikai és mentális egészségügyi problémák – beleértve a traumát is – megfelelő nyomon követésére, a lakók magánéletének hiánya, hiányosságok a gyermekek oktatási támogatásában, akadályok a munkaerőpiacra való belépés során, valamint a hajléktalanság jelensége, miközben a kérelmezők a befogadásra várnak. A befogadáshoz való hozzáférés során felmerülő késedelmek annak hangsúlyozására készítették a bíróságokat, hogy a kérelmezők számára a kérelem benyújtásának pillanatától kezdve biztosítani kell a megfelelő anyagi befogadási feltételeket, és minden más gyakorlat, például a várólisták alkalmazása, nem elégséges az uniós jog szerinti kötelezettségek teljesítéséhez.

Az ítélkezési gyakorlat tovább bővült a méltó életszínvonal értelmezésével, valamint azzal, hogy a hatóságoknak hogyan kell alkalmazniuk a befogadás anyagi feltételeinek csökkentésére vagy megvonására vonatkozó szabályokat. A bíróságok több esetben elmarasztalták a hatóságokat, amiért nem biztosítottak megfelelő befogadási feltételeket.

5. A nemzetközi védelem iránti kérelemmel kapcsolatos felelősség

Az EU+ országok tovább fokozták a dublini rendszer hatékonyságát, többek között a 2022 novemberében elfogadott dublini ütemterv folyamatos alkalmazásával, amelynek célja a felelős tagállamnak történő átadások végrehajtásának javítása.

2024-ben összesen 17 000 dublini átadást hajtottak végre, ami körülbelül 14%-os növekedést jelent 2023-hoz képest. Ez volt a legtöbb 2019 óta, bár még mindig messze elmarad a járvány előtti szinttől. Számos olyan jelentéstevő ország volt, amely több átadást hajtott végre, mint 2023-ban, néhányan pedig a rekordmennyiségű átadást bonyolítottak le.

- A legtöbb átadást Németország, Franciaország és Svájc **végezte el**.
- Németországba, Spanyolországba és Franciaországba **érkezett** a legtöbb átadás.
- Az afgánok, a szíriaiak, az algériaiak és a törökök voltak a leggyakrabban átadott **állampolgársági** csoportok.

Az EUAA és a 29 EU+ tagállam között rendszeresen kicserélt előzetes adatok szerint 2024-ben 147 000 határozatot adtak ki kimenő dublini megkeresések alapján. Ez 18%-os csökkenést jelent 2023-hoz képest (amikor rekordszámú határozatot adtak ki), mivel a menedékjog iránti kérelmek száma több mint tizedével csökkent, a dublini határozatok megkeresésekhez viszonyított aránya pedig 14%-ra esett vissza (nyolc év óta a legalacsonyabb). A csökkenés arra utal, hogy visszaesett azoknak a menedékkérőknek a száma, akik új kérelem benyújtása céljából az első érkezési országból egy másikba utaztak át (az úgynevezett másodlagos mozgás), és ennek megfelelően összességében csökkent a menekültügyi munkateher.

Az EU+ országok további beruházásokat hajtottak végre a digitalizációs és ikt-projektek terén, mind kifejezetten a dublini egységekkel kapcsolatban, mind pedig a menekültügyi vagy bevándorlási folyamatokat általában érintő nagyobb kezdeményezések részeként. Az EU+ országok közötti együttműködés az összekötő tisztviselők és a kétoldalú megállapodások formális csatornáin túlmenően is folytatódott. 2024-ben több EU+ ország is részt vett az EUAA-csereprogramban, amelynek középpontjában a hatékony családdegysítés állt. A kétoldalú tanulmányi látogatások lehetővé tették, hogy egyes országok tovább erősítsék együttműködésüket. Az év második felében az EU+ országok megkezdték a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendelet (AMMR) végrehajtásának előkészítését. A paktum nemzeti szintű végrehajtásának támogatása érdekében az EUAA új tájékoztató füzeteket dolgozott ki az AMMR-ről és az Eurodacról, új iránymutatást és közös sablont készített a családok felkutatására vonatkozóan, valamint iránymutatást adott ki a távolról lefolytatott interjúkról (beleértve a dublini interjúkat is). A dublini rendszer reformja és észszerűsítése továbbra is döntő fontosságú a KEMR működése szempontjából.

6. Harmonizált megközelítés az áttelepítésre és a humanitárius befogadásra vonatkozóan

2024-ben közel 14 000 menekültet telepítettek át harmadik országokból az EU+-ba, ami a második legalacsonyabb szám 2016 óta, a legalacsonyabb pedig 2020-ban volt, amikor a Covid19-világjárvány jelentősen akadályozta az áttelepítéseket. Az áttelepítések közel 60%-át Németország és Franciaország tette ki. A legnagyobb áttelepített csoport továbbra is a sírek voltak, akik az összes áttelepítés 40%-át tették ki (5300 áttelepítés).

A nemzeti befogadási rendszerekre nehezedő nyomás, és ennek következtében a befogadóhelyek hiánya akadályozza az áttelepítési és humanitárius befogadási programok végrehajtását az EU+ országokban. A helyzet enyhítése érdekében egyes országokban az önkormányzatokon belül külön csoportokat hoztak létre, hogy segítsenek a menekülteknek a lakhatás megtalálásában, és magánszemélyek is nyújtottak támogatást. A befogadóképesség hiánya miatt néhány ország felfüggesztette áttelepítési programjait.

Műveleti szinten a Közel-Keleten a gázai háború miatt kialakult bizonytalan biztonsági helyzet jelentős hatással volt a kiválasztási missziók, az indulás előtti orientációs foglalkozások és a kiválasztott menekültek utazásának megszervezésére az említett területeken. A menekültek áttelepítése tekintetében továbbra is kihívást jelentett a kilépési engedélyek megszerzése az indulási országokból, például Iránból, Libanonból és Pakisztánból, ahol kilépési díjakat kell fizetni.

Számos nemzeti közigazgatás fordult a magánszponzorálási programokhoz, hogy enyhítse a befogadási rendszerekre nehezedő nyomást, és inkluzív és befogadó közösségeket alakítson ki az integráció érdekében. 2024–2025-ben a hangsúly továbbra is az afgánok, a közép-mediterrán útvonal mentén fekvő országokban lévő menekültek, valamint Közép- és Dél-Amerikából érkező menekültek áttelepítésére helyeződik. Bár az elmúlt években a sírek álltak az uniós erőfeszítések előterében, az is befolyásolta az áttelepítésre kijelölt szír állampolgárok státuszáról hozott döntéseket, hogy több EU+ országban felfüggesztették a sírek nemzetközi védelem iránti kérelmeinek feldolgozását, amíg az országban stabilizálódik a helyzet.

7. A nemzetközi védelemre jogosult személyek jogai a befogadás és integráció tekintetében

A védelem tartalma egyrészt azokra a jogokra utal, amelyekre a valamilyen formában védelemben részesülő személyek a menedéket nyújtó országban jogosultak, másrészt pedig a kapcsolódó kötelezettségekre. A védelem akkor jár, ha a kérelmezők elismerő határozatot kapnak a menekült jogállás vagy kiegészítő védelem (más néven EU-harmonizált jogállások) megadásáról. Az

elismerő menekültügyi határozatok aránya az elismerő határozatok számát jelenti a nemzetközi védelem iránti kérelmekkel kapcsolatos összes határozat százalékában kifejezve. Jóllehet a nemzeti védelmi formák védelmi jogállást biztosítanak a harmadik országok állampolgárainak, ezeket a jogállásokat – amelyek nincsenek harmonizálva az EU+ országokban – nem veszik figyelembe az elismerő menekültügyi határozatok arányának kiszámításakor.

2024-ben az elismerési arány stabilan 42% maradt. Ez az összesített százalékos arány azonban két dimenzióban megmutatkozó eltéréseket takar. A jóváhagyó határozatok között a kiegészítő védelmet biztosító határozatok aránya az elmúlt két évben növekedett. Emellett a jóváhagyó határozatok tekintetében jelentős eltérések figyelhetők meg az egyes állampolgárságok között. Az elismerési arány első fokon a palesztinok (91%), a sírek (90%), a burkinaiaiak (85%), a maliak (84%), az eritreaiak (82%) és az ukránok (80%) esetében volt a legmagasabb.

Az EU+ országok a nemzetközi és az ideiglenes védelem EU által szabályozott formái mellett nemzeti védelmet is biztosíthatnak. Az EU által szabályozott jogállást nem biztosító határozatok mintegy 23%-a valamilyen formában nemzeti védelmet nyújtott, így növelve az Európában védelemben részesülő személyek tényleges számát.

Az elmúlt években számos jogalkotási és szakpolitikai fejlemény történt ezen a területen, például a humanitárius megfontolásokon alapuló tartózkodás vagy egy személy előrehaladott integrációjának lehetővé tétele amiatt, hogy hosszabb ideig tartózkodik az országban. Számos nemzeti kontextusban a politikai vita továbbra is a nemzetközi védelemre jogosultak tartózkodási engedélyének időtartamával, a huzamos tartózkodási engedély vagy az állampolgárság megszerzésének kilátásaival, a családegyesítésnek a megadott státusztól függő módozataival, valamint a nemzetközi védelem megújításának vagy visszavonásának indokaival kapcsolatos szempontokra összpontosított.

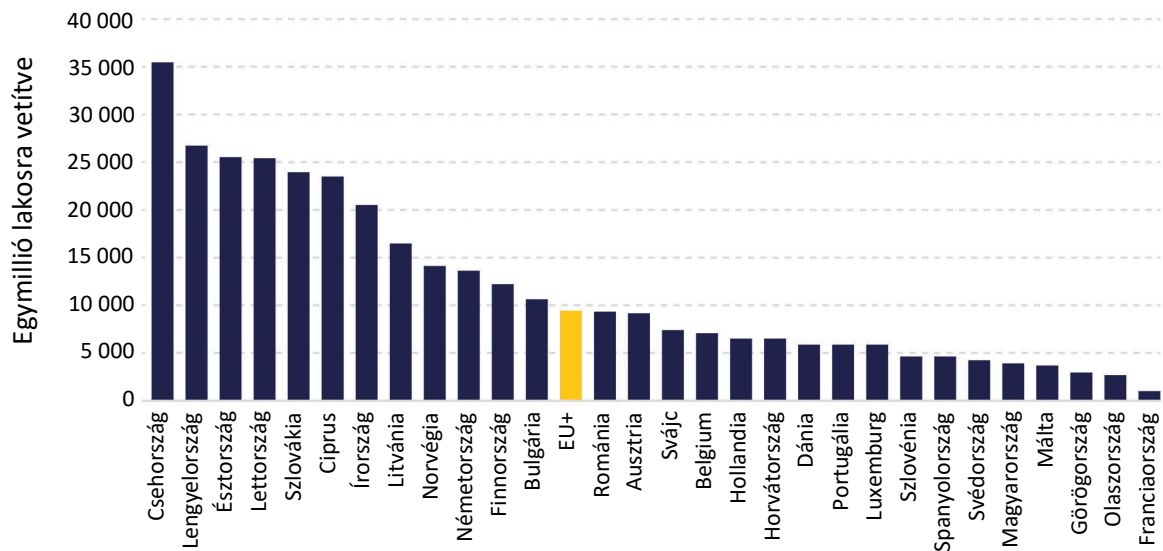
Miután a jogosultak megkapták a nemzetközi védelmet, a sikeres beilleszkedésük során további kihívásokkal kellett szembenéznük. Az egyik fő problémás terület továbbra is a befogadó intézményből a lakáspiacra való átmenet volt. A helyi hatóságok egyre inkább a nemzeti integrációs stratégiák végrehajtásának frontvonalába kerülnek, míg a civil társadalmi szervezetek által nyújtott szolgáltatások továbbra is döntő fontosságúak a hatékony integráció szempontjából, mivel gyakran a támogató szolgáltatások hiányosságait pótolják.

1. keretes írás Ideiglenes védelem a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából menekülő személyek számára

2024 végén körülbelül 4,4 millió személy állt ideiglenes védelem alatt az EU+ országokban. Ez a szám 2023 eleje óta viszonylag stabil maradt, és továbbra is jelentősen hozzájárul az Európában élő, védelemre szoruló személyek teljes számához. Az ideiglenes védelmet élvező személyek közel fele Németországban (1,2 millió) és Lengyelországban (alig kevesebb mint 1 millió) volt. A lakosság számához viszonyítva Csehországban volt a legmagasabb az egy főre jutó jogosultak száma (lásd a 2. ábrát).

2. ábra: Az ideiglenes védelem alatt álló személyek száma 1 millió lakosra vetítve a fogadó ország szerint 2024-ben

Forrás: Populáció nagysága: Eurostat (DEMO_GIND), 2025. február 5-én kinyert adatok. Ideiglenes védelemben részesülő személyek: Eurostat (MIGR_ASYTPSM), 2025. február 5-én kinyert adatok.

Az orosz invázió óta eltelt harmadik évben az EU+ országok egyre nagyobb hangsúlyt fektettek a lakóhelyüket elhagyni kényszerült ukránok integrációjára, és sokan indítottak kezdeményezéseket a munkaerőpiacra való bejutás, a nyelvtanulás, a közösségi tevékenységek és a hosszú távú tartózkodási engedélyek megszerzésének támogatására. Az ideiglenes védelmet élvező személyeket arra bátorították, hogy hagyják el a befogadóállomást, és saját lakás megszerzésével integrálódjanak tovább a társadalomba. Ez időnként kihívást jelentő vállalkozásnak bizonyult, és a hajléktalanság kockázatával járt. Az UNHCR folytatta a regionális menekültügyi felkészültségi és reagálási tervének (RRP) végrehajtását a Baltikumban, Lengyelországban, Csehországban, Szlovákiában, Magyarországon, Romániában, Bulgáriában és Moldovában.

8. Jogi biztosítékok a gyermekek és a különleges szükségletekkel rendelkező kérelmezők számára

A nemzetközi védelmet kérelmezők mind a lakóhelyük kényszerű elhagyása előtt, mind pedig az utazásuk során bántalmazásnak, kizsákmányolásnak és erőszaknak lehetnek kitéve. Közülük számos nő, lány és fiú tapasztalta meg az erőszak szélsőséges formáit, beleértve a szexuális erőszakot is. A védelemre adott válaszlépések fokozása érdekében a migrációs és menekültügyi paktum intézkedéseket tartalmaz a veszélyeztetett személyek gyorsabb azonosítására és gyors nyomon követésére, valamint a különleges eljárási és befogadási igények kielégítésére.

2024-ben a nemzeti hatóságok hangsúlyozták, hogy elkötelezettek az új követelmények teljesítése mellett, de azt is jelezték, hogy ez a terület jelenti az egyik legnagyobb kihívást. A civil társadalmi szervezetek úgy értékelték, hogy az egyik fő probléma az, hogy nincs elég erőforrás a gyors azonosításra, az életkor felmérésére, a törvényes gyámokra és a követő szolgáltatásokra, például a mentális egészségügyi ellátásra. Mivel a menekültügyi és befogadó hatóságokra továbbra is nagy nyomás nehezedett, csökkent a kapacitás a fizikai és mentális egészségi problémák – beleértve a traumát is – megfelelő nyomon követésére.

Az EU emberkereskedelem elleni felülvizsgált irányelvét 2024 májusában fogadták el, és kiterjesztették annak alkalmazási körét a kényszerházasságra, az illegális örökbefogadásra és a bérnyaság céljából történő kizsákmányolásra, amelyeket bűncselekményeknek minősítettek. Az irányelv arra is kötelezi a tagállamokat, hogy szigorúbb eszközöket vezessenek be a kizsákmányolás új formáinak kivizsgálására és büntetőeljárás alá vonására, és magasabb szintű támogató szolgáltatásokat nyújtsanak az emberkereskedelem áldozatainak. Több EU+ ország az új szabályok alapján elkészítette vagy frissítette az emberkereskedelem elleni nemzeti cselekvési tervét. Az érdekelt felek aggodalommal figyelték meg, hogy az új technológiákat gyors fejlesztésekkel és egyre szélesebb körben használják fel az emberkereskedelem és kizsákmányolás céljára, és hangsúlyozták, hogy a jelenség jobb megértése és a megfelelőbb ellenintézkedések előkészítése érdekében harmonizált adatgyűjtésre van szükség.

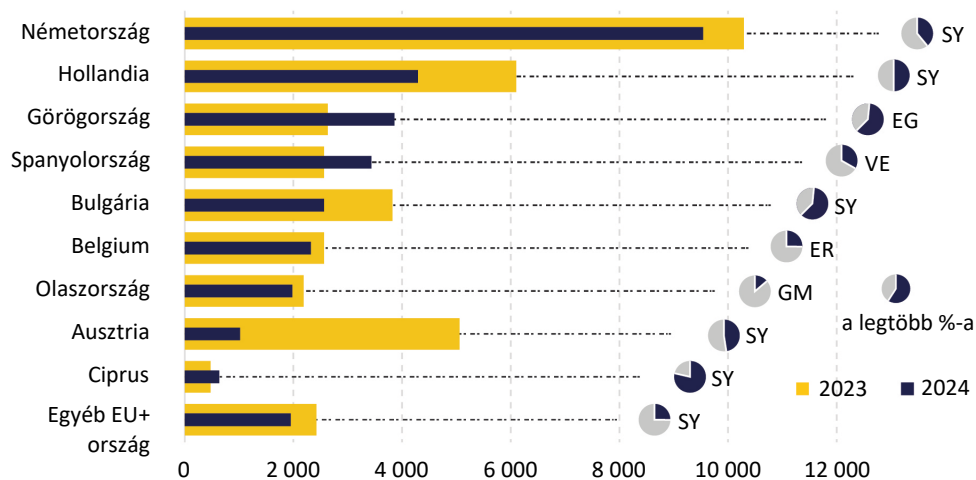
2024-ben 32 000 menedékjog iránti kérelmet nyújtottak be magukat kísérő nélküli kiskorúnak valló személyek, ami körülbelül 16%-kal kevesebb, mint 2023-ban. Bár Németország enyhe csökkenést tapasztalt, így is 9600 kérelmet kapott és továbbra is a legtöbb kérelmet – az összes kérelem 30%-át – kapó ország volt *(lásd a 3. ábrát)*. Görögországban (3900 kérelem) 46%-os növekedéssel soha nem látott számú kérelmet nyújtottak be kísérő nélküli kiskorúak. Az EU+ országokban a kísérő nélküli kiskorú kérelmezők közel fele szír (10 000 kérelem) vagy afgán (4500) volt. Rekordszámú kérelmet nyújtottak be kísérő nélküli kiskorúak Egyiptomból (2900 kérelem, szinte mindegyik Görögországban és Bulgáriában), Ukrajnából és Peruból.

2024-ben a kiszolgáltatott helyzetben lévő kérelmezők támogatása terén tett erőfeszítések többsége a kiskorúakra, különösen a kísérő nélküli kiskorúakra összpontosított, amelyek a megfelelő elhelyezést, ellátást és bánásmódot biztosító intézkedésekből, valamint az életkor meghatározásának finomhangolására irányuló kezdeményezésekből álltak több országban. Időnként továbbra is aggasztó jelenség volt a gyermekek őrizetbe vétele az EU+

országokban, amint azt bírósági ítéletek (többek között az EJEB szintjén), valamint nemzetközi és civil társadalmi szervezetek jelentései dokumentálták. A nők védelmére is hangsúlyt fektettek, ahol az igazságügyi hatóságoknak komoly szerep jutott a normák és az irányadó gyakorlatok kialakításában (például az EUB [C-621/21.](#), [C-646/21.](#) és [C-608/22.](#) és [C-609/22.](#) ügyekben hozott ítéletei), a nemzeti hatóságok pedig kezdeményezéseket vezettek be a szexuális erőszak és a női nemi szervek megcsonkításának áldozatai számára nyújtott biztosítékok megerősítésére.

3. ábra A magukat kísérő nélküli kiskorúak valló személyek által benyújtott legtöbb kérelmet fogadó EU+ országok 2024-ben 2023-hoz képest, valamint a benyújtott kérelmek aránya a kísérő nélküli kiskorúak fő állampolgársága szerint 2024-ben

Megjegyzés: A kísérő nélküli kiskorúak által benyújtott kérelmekre vonatkozó adatok Franciaország és Csehország esetében nem álltak rendelkezésre, Svájc esetében pedig csak részlegesen voltak elérhetőek.

Forrás: EUAA, EPS adatok, 2025. február 3.

Záró megjegyzések

2024-ben a menekültügy továbbra is az európai nyilvános viták és szakpolitikák középpontjában állt, a migrációs és menekültügyi paktum elfogadása pedig a közös európai menekültügyi rendszer fejlődésének egyik fontos mérföldkövét jelentette. Bár a kérelmek száma 2024-ben 11%-kal csökkent, az EU+ országokba immár a második egymást követő évben így is több mint 1 millió nemzetközi védelem iránti kérelem érkezett. Emellett 4,4 millió lakóhelyét elhagyni kényszerült ukrán személy állt ideiglenes védelem alatt Európában, ami folyamatos nyomást gyakorolt a nemzeti menekültügyi és befogadási rendszerekre.

A nemzeti hatóságok legfontosabb erőfeszítései a menekültügyi eljárások észszerűsítésére összpontosítottak a kérelmek feldolgozásának hatékonyabbá tétele érdekében, valamint a nemzeti befogadási rendszerekben stratégiai változások bevezetésére törekedtek az erőforrások felhasználásának optimalizálása érdekében. Ezen erőfeszítések ellenére továbbra is előfordult az eljáráshoz való késedelmes hozzáférés, a túlzsúfoltság, a megnövekedett biztonsági kockázatok és a szolgáltatásokhoz való nem optimális hozzáférés. Ezzel párhuzamosan az EU+ országok jelentős forrásokat különítettek el a migrációs és menekültügyi paktum által megkövetelt reformok megtervezésére és végrehajtására.

A kérelmezők folyamatos beáramlása további vitákat indított el az irreguláris migráció hatékony kezeléséről, úgy, hogy közben a rászorulóknak számára biztosítják a védelemhez való hozzáférést. Úgy tűnik, hogy az elmúlt évek során a politikai döntéshozók körében egyre korlátozóbb jellegűvé váltak a menekültügyi viták és politikák, ami a hazai választói csoportok politikai nyomásának is betudható. A határellenőrzések – beleértve a belső határok ellenőrzését is – hatékonyságának növelésére törekedve időnként olyan gyakorlatokat is bevezettek, amelyek gátolták egyrészt a védelemhez való hatékony hozzáférést, másrészt a schengeni rendszer zavartalan működését. A költségek csökkentésére és az emberi és pénzügyi erőforrások felhasználásának optimalizálására irányuló erőfeszítések időnként a befogadási feltételek romlásához, valamint a befogadott kérelmezőknek nyújtott ellátások vagy a szolgáltatásokhoz való hozzáférésük csökkenéséhez vezettek.

Az igazságszolgáltatási intézmények mind európai, mind nemzeti szinten megvizsgálták ezeket a politikákat, bemutatva ezzel, hogy szerves részét képezik a menekültügyi rendszerek hatékony működésének, döntő szerepet játszanak az uniós menekültügyi vívmányok értelmezésében, és irányt mutatnak azok gyakorlati végrehajtásához. A migrációs és menekültügyi paktum gyakorlati végrehajtásának előrehaladtával fontos, hogy az igazságügyi hatóságok befektessenek a képzésbe és a szakmai fejlődésbe, hogy továbbfejlesszék a bírák szakértelmét a menekültügy és a migráció sajátos kérdéseiben.

Tagadhatatlan, hogy az európai országok jelentős forrásokat különítettek el annak érdekében, hogy védelmet nyújtsanak a rászorulóknak. Ha ezeket az erőfeszítéseket perspektívába helyezzük, az EU+ országok – amellett, hogy 2024-ben több mint 1 millió nemzetközi védelem iránti kérelmet fogadtak be – mintegy 746 000 határozatot hoztak, amelyek ideiglenes védelmet nyújtottak az ukrán háború elől menekülő személyek számára. Ukrajna jövője rendkívül kiszámíthatatlan, és ennek az egyik legfontosabb paramétere az USA külpolitikájának iránya a régióban. A védelmi szükségletek továbbra is fennmaradnak, különösen az Ukrajnából menekülő, lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek integrációja terén. Az európai országok többször kifejezték elkötelezettségüket, hogy továbbra is gondoskodnak a lakóhelyüket elhagyni kényszerült ukránok szükségleteiről, miközben támogatják Ukrajna újjáépítését. Ugyanakkor ez a népesség nem áll az ukrán munkaerőpiac és az ország esetleges újjáépítése rendelkezésére.

A 2024-ben elfogadott migrációs és menekültügyi paktum a migrációs nyomással kapcsolatban eltérő tapasztalatokkal és ennek megfelelően eltérő igényekkel rendelkező országok közötti kompromisszumot tükrözi. Így a végrehajtás során az egyik próbatétel az lesz, hogy a paktum képes-e kezelni az eltérő szükségleteket, valamint hogy ne tűnjön túl szigorúnak és nem eléggé védelemorientáltnak, illetve túl laza és nem az irreguláris migráció érdemi kezelésére irányuló rendszernek. Mindazonáltal nem szabad alábecsülni a paktum jelentőségét. Tükrözi azt, hogy az európai országok együtt dolgoznak egy közös értékeken alapuló közös keret meghatározásán és elfogadásán egy közös cél érdekében: hűnek maradni az EU alapelveihez egy olyan keret létrehozásával, amely eszközöket kínál a rászorulóknak védelmére és a védelemre nem szorulóknak méltósággal történő visszaküldésére. Ennek a KEMR fejlődésében bekövetkezett jelentős áttörésnek az elérése során katalizátorként hatott az EU által az évtizedek során kialakított együttműködési kultúra, amely bár jellemző az Unióra, nem szabad magától értetődőnek tekinteni.

A paktum gyakorlati értéke és működőképessége az elkövetkező években fog teljes mértékben kibontakozni. Ahogy az uniós tagállamok a paktum végrehajtására készülnek, ki kell emelni, hogy függetlenül attól, hogy egy keretrendszer mennyire fejlett vagy átfogó, a legfontosabb kérdés annak gyakorlati és hatékony alkalmazása. A paktumnak a gyakorlatban is bizonyítania kell, hogy segíti a tagállamokat a sürgető nemzeti szintű kihívások megoldásában. Ez egyedülálló lehetőséget kínál arra, hogy katalizátorként szolgáljon az uniós országok menekültügyi politikáinak és gyakorlatainak konvergenciájához. A nemzeti hatóságok intenzív munkájára, valamint az Európai Bizottság és az uniós ügynökségek támogatására és iránymutatására is szükség lesz. Ez nem csupán az anyagi és adminisztratív erőforrások kérdése; a képzett emberi erőforrások is alapvető fontosságúak az európai menekültügyi rendszer sikeres működéséhez. Ezért elengedhetetlen, hogy továbbra is beruházzunk a szakértelem megosztásába, a képzésbe és a szakmai fejlődésbe, valamint a paktum gyakorlati rendelkezéseinek hatékony és egyértelmű értelmezésébe, hogy irányt mutassunk annak végrehajtásához. Bár a paktum végrehajtását elsősorban az uniós és a nemzeti intézmények irányítják, a civil társadalommal, az önszerveződő szervezetekkel és a helyi hatóságokkal folytatott szoros együttműködés ugyanilyen fontos annak biztosítása érdekében, hogy a terepen lévő érdekelt felek egy irányba dolgozzanak. A menekültügy terén szerzett operatív tapasztalatok és szakértelem alapvető forrásai mellett ezek a regionális és helyi szintű szereplők érdemi visszajelzést adhatnak a paktum gyakorlati hatásáról, és megalapozott javaslatokat tehetnek a gyakorlati kihívások – például a különleges szükségletekkel rendelkező kérelmezőkre vonatkozó biztosítékok – kezelésére.

Az elkövetkező években az EU+ országoknak túl kell lépniük saját határaikon, amikor bevezetik a paktum végrehajtásához szükséges intézkedéseket, miközben folyamatosan nagyszámú védelem iránti kérelmet kapnak, és két párhuzamos rendszert működtetnek, amelyekben a régi és az új kérelmeket különböző szabályok szerint dolgozzák fel. Az EUAA mint az EU menekültügyi szakértői központja továbbra is technikai, operatív és képzési támogatást nyújt az EU+ országoknak az átmeneti időszakban és azt követően is. Az Ügynökségnek a paktummal foglalkozó külön programja a paktum végrehajtását segítő jó minőségű eszközök és szolgáltatások kidolgozásán és rendelkezésre bocsátásán keresztül fontos hozzájárulást nyújtott ehhez. Az Ügynökség figyelemmel kíséri az uniós menekültügyi vívmányok operatív és technikai alkalmazását, és együttműködik az EU+ országokkal a menekültügyi és befogadási rendszereik működésében tapasztalható esetleges hiányosságok azonosítása és kezelése érdekében. Az első kísérleti gyakorlatokra 2025-ben kerül sor. Az erőforrásokkal megfelelően ellátott EUAA szerves szerepet fog játszani azokban a közös erőfeszítésekben, amelyek konstruktív, védelemorientált megközelítéssel kezelik a migrációs nyomást Európában.

2025. évi menekültügyi jelentés: Vezetői összefoglaló

Az európai nemzetközi védelemről szóló információforrásként a 2025. évi menekültügyi jelentés átfogó áttekintést nyújt a menekültügy terén 2024-ben bekövetkezett legfontosabb fejleményekről. Az összefoglaló a fő jelentés rövidített változatát tartalmazza.

Az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége (EUAA) a közös európai menekültügyi rendszer valamennyi aspektusára vonatkozóan gyűjt információkat. A jelentés felvázolja a nemzetközi védelemmel kapcsolatos szakpolitikák, gyakorlatok és jogszabályok főbb tendenciáit, és bemutatja a 2024-es referenciaévre vonatkozó legfontosabb mutatókat. Az ítélezési gyakorlat példái az uniós menekültügyi vívmányokkal összefüggésben az európai és nemzeti jogszabályok értelmezésére szolgálnak.

A 2025. évi menekültügyi jelentés számos forrásból – többek között nemzeti hatóságoktól, uniós intézményektől, nemzetközi szervezetektől, civil társadalmi szervezetektől és tudományos köröktől – származó információkra támaszkodik annak érdekében, hogy különböző nézőpontokat mutasson be. A 2024. január 1. és december 31. közötti időszakra vonatkozó jelentés referenciaként szolgál a nemzetközi védelem terén bekövetkezett legújabb európai fejleményekről.